

Takarékosság fokozását gátló tényezők a vízfelhasználás jogi szabályozásában Magyarországon a vendéglátás-kereskedelmi szektorban

Maszlag Marianna Környezetmérnök, MSc, levelező

Környezettudományi Intézet / Nemzetközi Szabályozási és Gazdasági Jogi Tanszék

Belső témavezető: Dr. Csegődi Tibor László, tanársegéd

A dolgozat célja volt, hogy azonosítsa a vízügyi szabályozás hatékonyságának potenciális fő területeit és ennek takarékoságát gátló tényezőit Magyarországon. A téma aktualitását a vízzel való gazdálkodás méltatlanul felelőtlen fogyasztói magatartása eredményezte.

Ezek alapján öt hipotézist érvényesített a dolgozat. A magyarországi vízszabályozás intézményi kereteinek összetettsége és átfedései jelentősen akadályozzák a hazai vízhasználat-gazdálkodás hatékonyságát, mivel különböző intézmények foglalkoznak a vízügyi szabályozással, jogi, műszaki és gazdasági téren, ahelyett, hogy egy intézményi integráció keretében összevonásra kerülnének az említett felek, hisz ezt a folyamatot nem lehet kizárólag egy oldalról vizsgálni. A fogyasztói vízhasználat alacsony fokú tudatossága és a vízvédelmi kezdeményezésekben való alacsony részvétele is nagy mértékben járul hozzá a vízhasználat hatékonyságának hiányához Magyarországon, erre a problémára közigazgatási szinten történő edukáció és lakosság részére készült ismeretterjesztő kampányok nyújthatnak megoldást. A harmadik hipotézis a nem megfelelő vagy elavult szakpolitikai és jogszabályi kereteket emelte ki, hisz jelentős akadályok vannak a kereskedelmi vízhasználatban. A jelenleg érvényben lévő műszaki irányelvek és jogi keretek felülvizsgálatát tartom megoldandó feladatnak. A versenypiaci szektorban a vízfelhasználás hatékonyságának elérését nagyban akadályozza a nem megfelelő vagy elavult vízfelhasználási politika és szabályozás, illetve az elavult infrastruktúra. Az kutatás alatt kiderült, hogy a vízhálózat vezetékai elavultak és túlzott hálózati veszteségekkel üzemelnek. Végezetül, ám nem utolsó sorban a fejlett vízgazdálkodási technológiákba történő beruházások hiánya az egyik legfőbb akadálya a hazai vízfelhasználás szabályozásának hatékonyságának javításában. Ezen hipotézis a rezsicsökkentéssel járó veszteséggel vonható össze és a szétszeletelt intézményi rendszerrel.

A kiválasztott téma kapcsán nyolc interjúalany került megkérdezésre személyes interjú keretében. Megkérdezésre került a szolgáltatói oldal, a hatósági oldal, a kivitelezői-tervezői oldal és végül a fogyasztók-beruházók is. A kérdések kitértek technológiára, jogra, fogyasztói magatartásra, környezetvédelmi ismeretekre és gazdaságra.

A kutatás során kiderült, hogy a gépek korszerűsítésével kevesebb víz fogy, de az emberek nem bánnak tudatosan a vízzel továbbra sem és a hálózati veszteség alatt nagyjából ugyanannyi víz el is folyik, mint amennyit megtakarít a társadalom. A jogszabályi keretek nem ösztönzik sem a beruházókat, sem a fogyasztókat a környezetkímélő megoldásokra vagy vízhasználatra.